

*"Herre visa mig din väg och gör mig villig att vandra den!"
Heliga Birgitta f. 1303 d.1373*

Bankeryd 2024-01-17

Till Kyrkorådet
Svenska Kyrkan, Bankeryds församling.

Pilgrimsledet

Norra St. Sigfridsleden, delsträcka Järstorps kyrka – Fiskebäcks Kapell,

Norra St. Sigfridsleden är en öppen vandringsled som är märkt med St. Olofs märke, mellan Sofia Kyrkan i Jönköping och St. Olofs kyrka i Falköping, ca 6 mil. Pilgrimsledet knyter samman lederna till och från Nidaros i Norge. Godkänd av Riksförbundet Pilgrim Sverige. På sikt bör ambitionen vara att sträckan blir godkänd som en av Europarådets kulturvägar!

Ansvariga för underhållet av sträckan, är Svenska Kyrkans fem församlingar utefter sträckan. Jönköping, Bankeryd, Habo, Mullsjö-Sandhem och Falköping. För att i praktisk handling jobba med leden, är ett ansvarigt Nätverk med ledamöter från samtliga församlingar utsett. Ulf Pettersson och jag är Bankeryds representanter, ofta stöttade av kyrkoherden i Bankeryd, eller den hon utser.

För att garantera att utmärkningen är intakt, har nätverket tagit beslut om att varje delsträcka skall få tillsyn minst två gånger om året, under mars-april, och augusti-september.

För att förbereda denna besiktning, gick jag delsträckan den 14 januari 2024. Tar mig friheten att delge Er vår delsträcka 17 km, - i bild och text.

Vänligen

Klas-Peter Suneson Odengatan 6 564 32 BANKERYD. Tfn 0703-779631

Nätverksträff
Kristinegården
Jönköping
2023-09-20

*"Herre visa mig din väg och gör mig villig att vandra den!"
Heliga Birgitta f. 1303 d.1373*

1. Järstorps kyrka.

På höjden stod runstenen. Där byggdes kyrkan på 1100-talet. Runstenen ligger inmurad i kyrkogrunden. Höjden framhäver den heliga platsen. Kyrktornet kom till 1864. Järstorps kyrka är en av de populäraste dop och vigselkyrkorna i landet!

2. Ner från kyrkan leder en vacker allé till landsvägen mot Björneberg.

*"Herre visa mig din väg och gör mig villig att vandra den!"
Heliga Birgitta f. 1303 d.1373*

3. Landsvägen saknar trottoar, varför man bör gå i led till vänster.

4. I korsningen med Björnebergsvägen, går man rakt fram.

*"Herre visa mig din väg och gör mig villig att vandra den!"
Heliga Birgitta f. 1303 d.1373*

5. **Björnebergs herrgård**

Är ett Byggnadsminne! Ägaren Stiftelsen Hayska familjefonden har fått gården som donation med starka bevarandekrav.

Herrgårdsbyggnaden med sina inventarier kan därför betraktas som ett stiftelseägt museum där ett bevarande av herrgården är det främsta målet. När lagmannen Åke Soop, troligen 1721, förvärvade Kettilstorp med underlydande gårdar, var han en av traktens största jordägare. Hans son krigsrådet Carl Soop fick genom arv Björneberg efter faderns död 1748. Under 1840-tal ägdes Björneberg av fam. Höckert. Disponenten på Tändsticksfabriken Bernhard Hay förvärvade Björneberg 1878. Gården är ännu i denna släkts ägo.

6. Till Herrgården hör "Engelsk Park", med lusthus upp på bergknallen. Bakom bergknallen undanskymt står Höckert gamla Eremit hydda.

*"Herre visa mig din väg och gör mig villig att vandra den!"
Heliga Birgitta f. 1303 d.1373*

7. Eremithyddan är klädd med Stor björnmossa (*Polytrichum commune*).

8. Fortsätter norr ut genom Björnebergs åkermarker på en gammal "kärreväg" som nu blivit en tillfartsväg för några sommarstugor som blivit förvandlats till permanent boende. Flera av dem har utsikt mot Vättern.

*"Herre visa mig din väg och gör mig villig att vandra den!"
Heliga Birgitta f. 1303 d.1373*

9. Kärrevägen slutar i Falköpingsvägen. Där går man rakt över och in på Häggebergsvägen

10. Fortsätter Hundstugevägen norr ut, förbi en nyfiken och trevlig besättning av Alpaka (Lama pacos)

*"Herre visa mig din väg och gör mig villig att vandra den!"
Heliga Birgitta f. 1303 d.1373*

11. Vägen går fram till Jönköpings Brukshundsklubb som har sin stora anläggning på den forna gården Häggebergs mark. Fortsätt rakt fram, in på Naturreservatet Häggeberg & Granbäcks lövskogar.

12. Mitt för hundklubbens stuga, svänger man höger in på en nyanlagd promenadväg som leder fram till en vacker rastplats med härlig utsikt.

*"Herre visa mig din väg och gör mig villig att vandra den!"
Heliga Birgitta f. 1303 d.1373*

13. Härifrån ser man hela södra Vättern! Från Visingsö ända ner till Huskvarna och bitar av Jönköping. På fältet nedan, Granbäck.

14. **Granbäcksgård** i Bankeryds socken, har en mycket lång historia! Med början redan år 1389. Då testamenterades gården till Alvastra Kloster. I samband med Gustav Vasas reduktion under 1500-talet drogs gården in till kronan. 1689 blir gården tjänsteboställe för Översten på Jönköpings Regemente. När indelningsverket upphör 1901 så upphör Granbäcksgård som bostad åt översten. I dag bor konstnärsparet Englund i den pietetsfullt renoverade huvudbyggnaden.

*"Herre visa mig din väg och gör mig villig att vandra den!"
Heliga Birgitta f. 1303 d.1373*

15. Tubbarp by

En gång ett torp, under Överste bostället Granbäck. Nu ett högt beläget bostadsområde med flera villor, där många har utsikt över Vättern.

16. Målskog

En gång ett säteri. Var ett jordiskt paradiset, en lustgård med allt det en salig eller dödlig kan önska sig. Raffinerat utvald och sträckt i sina ägo strängar till sensation i Vätterstrandens vackraste bergsknallar, Kaptens Elins Grotta, hasselängar, ekskogar, svartmosse intill Rickarp, härliga källor, sprudlande – rasande bäckar med kabbeleka och gullpudra, olvon och tibast. Ja, där lyser i vårsnön en blomsterkrans av blommande tibast

*"Herre visa mig din väg och gör mig villig att vandra den!"
Heliga Birgitta f. 1303 d.1373*

17. Nu en plats där Bankeryds Ridklubb har sin verksamhet förlagd.

18. Fortsatte norr ut på den ursprungliga vägen mot Torps gård.
På Torp blir det ca 130 nya bostäder i varierande storlek.

*"Herre visa mig din väg och gör mig villig att vandra den!"
Heliga Birgitta f. 1303 d.1373*

19. Bra att man bevarat den gamla branta tillfarten till Torps gård! Det var bonden på Torps gård som tog initiativet till den nya landsvägen Kortebovägen färdig 1930 mellan Jönköping och Bankeryd

20. Mitt i det nya bostadsområdet har planarkitekten sparat ett grönområde FINT!

*"Herre visa mig din väg och gör mig villig att vandra den!"
Heliga Birgitta f. 1303 d.1373*

21. Därifrån har man en fin utsikt ut över Vättern. Vid siktigt väder ser man Visingsö och bakom konturerna av Omberg

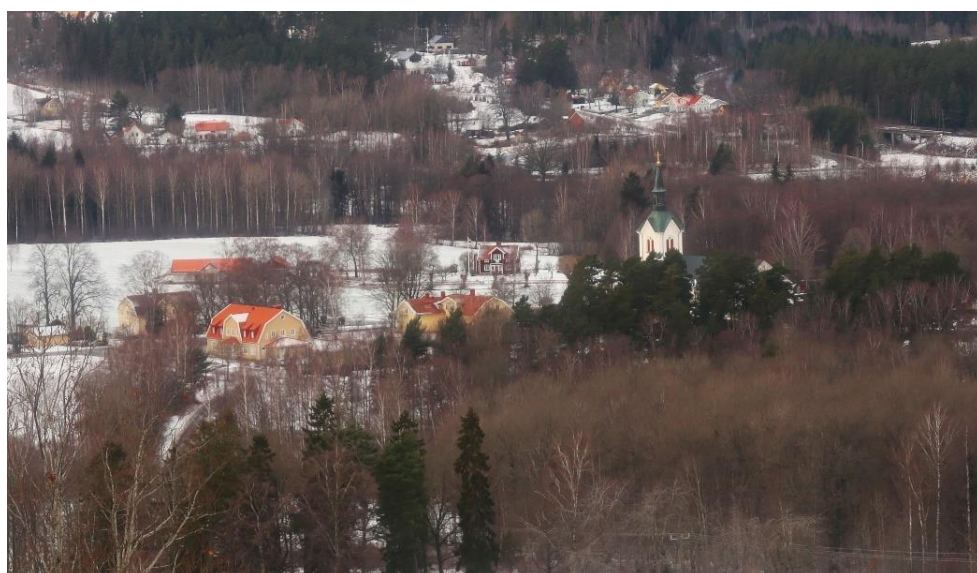
22. Bostäderna på Torps gård ligger tätt! Fyrkantiga hus ger bra utdelning per kvadrat, - men vackert?

*"Herre visa mig din väg och gör mig villig att vandra den!"
Heliga Birgitta f. 1303 d.1373*

23. Från Torps gård fortsätter man över berget, genom ett impediment, fram till nästa fantastiska utsikt **Himlabacken**. Därifrån ser man hela Bankerydsdalen och stora delar av södra Västergötland

24. Från Himlabacken ser man Bankeryds kyrka! Kyrkan var länge socknens centrum. När Järnvägen byggdes genom Bankeryd, flyttades centrum till det som kom att bli Stationssamhället. Bankeryd växer! Vem vet, kanske får kyrkan tillbaka sin roll som CENTRUM.

*"Herre visa mig din väg och gör mig villig att vandra den!"
Heliga Birgitta f. 1303 d.1373*

25.Labbarp

När man går ner från Himlabacken, så kommer man ut på den medeltida kyrkvägen genom Labbarp. Gården har en av de vackrast placerade i Bankeryd! Tidigare en liten by, med flera gårdar och en stor verkstad full av smeder. Nu är det en högteknologisk gård som brukar all mark för mjölkproduktion där ca 300 kor utgör besättningen.

26. **Bankeryds kyrka** En typisk "Tegnerlada" som invigdes 1865. Kyrkan är den tredje på samma plats. Den första byggdes sannolikt i slutet av 1200-tal. Omnämndes första gången 1315. Den andra kyrkan byggdes upp på samma plats. Kyrkan blev med tiden för liten för den växande socknen. Den revs och ersattes av den nuvarande. Koret domineras av en målning skapad av Torsten Nordberg. Motivet; De åtta saligprisningarna (Matteus 5:3–11). Kyrkan är invändigt ljus och har en omvittnad god akustik.

*"Herre visa mig din väg och gör mig villig att vandra den!"
Heliga Birgitta f. 1303 d.1373*

27. Bankeryds Hembygdsgård ligger granne med kyrkan.
Huvudbyggnaden är den gamla Kaplan bostället som byggdes
under Karl XII tid.

28. Leden fortsätter på Björnebergsvägen, förbi Bankeryds Prästgård.
Nuvarande byggnad är från 1924.

*"Herre visa mig din väg och gör mig villig att vandra den!"
Heliga Birgitta f. 1303 d.1373*

29. Leden svänger in bland villorna på "Prästagärdet". Utefter järnvägen ligger Banvaktstugan 642 Prinsfors, från 1864. Den var bebodd fram till 1954. Det är den enda banvaktsstuga som är i originalskick utefter järnvägssträckan Falköping – Nässjö.

30. Fortsätter in på G/C-vägen ner parallellt med Lillån. Ekefors, under järnvägen och Attarpsvägen till Attarpsdammen. I dag när jag passerade var den isbelagd och familjer var ute och åkte skridskor.

*"Herre visa mig din väg och gör mig villig att vandra den!"
Heliga Birgitta f. 1303 d.1373*

31.Leden fortsätter över dammfästet, ner jämte omlöpet till spången utefter Lillån.

32.Fram till Kortebovägen. Här gjorde jag en liten avvikelse från leden. Fortsatte rakt över Kortebovägen och följde Lillån.

*"Herre visa mig din väg och gör mig villig att vandra den!"
Heliga Birgitta f. 1303 d.1373*

33. Leden viker upp på Kortebovägen. In i stationssamhället, fram till Församlingsgården på Sjöåkravägen. Men i dag visste jag att den var stängd. Därför fortsatte jag att följa Lillåleden förbi Attarp 2:217, ca 10 000 kvadratmeter, som ligger för fåfot. I en framtid kanske det kan bli en meditativ trädgård till vår fina Församlingsgård. Med en liten enkel spång över ån, når man Pilgrimsledet!

34. Efter Junebro, var jag åter på leden. In i Backamoskogen och Kyrkoreservatet Lillån

*"Herre visa mig din väg och gör mig villig att vandra den!"
Heliga Birgitta f. 1303 d.1373*

35. Skogsstigen leder fram till Oset ett gammalt torp och trädgårdsmästeri som nu blivit expedition för KFUM Vidablick.

36. **KFUM Vidablick**, är en läger- och konferensgård. Länergården är en del av KFUM Jönköping. Inriktningen är att ge en helhetssyn på människan och möter unga människors aktuella behov. Vidablick gör detta genom sommarläger och lovläger samt genom uthyrning och aktiviteter för externa grupper såsom skolor, föreningar och församlingar. För att stötta verksamheten för barn och ungdomar tar gården även emot företag, personalgrupper och privatpersoner.

*"Herre visa mig din väg och gör mig villig att vandra den!"
Heliga Birgitta f. 1303 d.1373*

37. Annan dag Påsk 1 april 2024 är utomhuskyrkan på Vidablick målet för pilgrimer, en riktig PILGRIMSFEST! 2023 års pilgrimsfest blev en mycket lyckad fest, med en stor mängd besökare. Detta lockade till att göra Annan dag Påsk träffen till tradition. VÄLKOMNA!

38. Leden fortsätter nordväst utefter Vätterbranten. Med en vy ut över Vättern, - som ständigt skiftar skepnad i färg och form. En fantastisk Altartavla!

*"Herre visa mig din väg och gör mig villig att vandra den!"
Heliga Birgitta f. 1303 d.1373*

39. Från Vätterbranten siktar man också Domsands hamninlopp

40. Innan man når hamnen kommer man ut på den urgamla landsvägen som förband Jönköping med orterna uppe i Västergötland.

*"Herre visa mig din väg och gör mig villig att vandra den!"
Heliga Birgitta f. 1303 d.1373*

41. Jönköpings gamla Hamnkontor byggt 1900, flyttades från Slottskajen i Jönköping till inseglingen i Domsand 1976. Här har byggnaden fortsatt sin maritima uppgift.

42. Domneåns mynning är muddrad till Vätterns största småbåtshamn. En hamn med 300 båtplatser. Domnebro och den gamla landsvägen hade kommit allt för nära Vättern så bron revs 1930 och i dag kör vi bil på RV 195 i sället. den rev

*"Herre visa mig din väg och gör mig villig att vandra den!"
Heliga Birgitta f. 1303 d.1373*

43. Domneån är en mer än tusenårig gräns, mellan Småland och Västergötland. En gräns mellan Växjö och Skara stift. I den södra delen av hamnbassängen finns en flytande spång över ån. Söder om spången är nu Domneåns Naturreservat. Där finns ett spännande arkiv från inlandsisens dagar. Genom att studera torvlagren och de geologiska bildningarna kring ån kan vi lära oss mycket om inlandsisens avsmältning och landskapets utveckling de senaste tio tusen åren.

44. Ett stenkast bort, ligger Fiskebäcks kapell, slutmålet för vår delsträcka 17 km lång.

*"Herre visa mig din väg och gör mig villig att vandra den!"
Heliga Birgitta f. 1303 d.1373*

45. Tänk om den månghundraåriga eken kunde berätta!
Fiskebäcks kapell ersätter sedan 1939, en tidigare kyrka på platsen. En kyrkoplats med rötter i 1100-tal!

Enligt sägnen var det en förnäm dam som färdades i båt över Vättern. Det blåste upp och båten kom i sjönöd. Kvinnan räddades i land vid Domsands strand. Ett stycke väg, upp på den gamla hålvägen, lät hon i tacksamhet bygga en kyrka.

Denna första kyrka, var enligt rekonstruktion en liten korskyrka. Kyrkan brann 1623, men byggdes upp igen. Kyrkans placering så långt ner i den södra ändan av Habo socken, ledde till en långvarig konflikt mellan bönderna i norra delen av Habo och dem i den södra delen. Habo var en del av Visingsborgs grevskap. Så länge Brahe ätten styrde över sitt grevskap, blev det inte någon flytt av kyrkan. Efter Per Brahes död 1680, drogs grevskapet in till kronan. När Gustav III hade tillträtt som kung skrev bönderna i norra delen av Habo till kungen och bad att få flytta kyrkan 15 km norr ut. För att blidka kungen, föreslog bönderna i sin begäran att norra delen av Habo socken, skulle få namn efter kungens son Gustav Adolf. Sedan 1780 står Fiskebäcks kyrka förändrad med nytt namn i egen socken.

Gustav Adolfs kyrka.